

Aan de slag met Project Dorpshub

**een deel van dit artikel stond in de nieuwsbrief van oktober 2023*

Als kleine dorpsgemeenschap mag Heerjansdam niet klagen. We hebben een levendig verenigingsleven en er zijn leuke initiatieven voor jong en oud. Er is met het Midden-Inn en Aafje ruimte voor zorg en welzijn en is er dankzij ondernemers nog altijd een aantal basisvoorzieningen. We hebben twee scholen, een sporthal, en zelfs een zwembad. De gemeente als uitvoeringsorgaan voelt ver weg maar de dorpsraad zorgt voor verbinding met het leven 'op het dorp'. Wat hierin volgens de Dorpsraad mist, is een verbindende factor in de vorm van een centraal gelegen, fysieke plek die zichtbaar aanwezig is in het dorp en waar iedereen kan binnenstappen: een dorpshub.

Wat is het idee van de Dorpshub?

De Dorpshub is een bestaande locatie, maar is géén buurthuis, géén kantoor en géén gemeentelijke dependance. De plek ligt centraal en heeft de toegankelijke vorm van bijvoorbeeld een winkelpand. Een laagdrempelige locatie waar een bordje open/dicht aan de deur hangt. Een openbare ruimte.

Laagdrempelig betekent in dit geval niet alleen fysiek makkelijk toegankelijk. De sfeer moet vriendelijk, vertrouwd en uitnodigend zijn.

Wat is het doel van de Dorpshub?

De dorpshub is een ruimte waar onder andere de gemeente, politie, jongerenwerk en sociaal wijkteam samen met de dorpsraad, verenigingen, vrijwilligers en andere initiatieven een plek hebben. Een locatie waar zij elkaar tegen het lijf lopen, elkaar helpen of zelfs met elkaar kunnen afspreken. Géén vaste spreekuren maar 'aanwezigheidstijden', niet voor officiële aanvragen, maar wél voor hulpvragen en vooral voor sociale initiatieven en verbinding.

De Dorpshub heeft een sociale functie met als uiteindelijk doel het behouden en versterken van onze dorpsgemeenschap en beter contact met gemeente en andere organisaties.

Laagdrempelig en transparant aanwezig zijn

Een vaak gehoord punt is dat gemeente en politie niet of nauwelijks in het dorp aanwezig zijn. Er is begrip dat door landelijk ingevoerde bezuinigingen bepaalde voorzieningen niet te handhaven waren, maar dit neemt niet weg dat er wel behoefte aan is. Een fysieke plek nodigt uit tot aanwezigheid en dat nodigt uit tot gesprek, zowel voor instanties als burgers.

Sociale cohesie

Het is duidelijk dat het voor de inwoners van Heerjansdam belangrijk is het dorpse karakter te behouden. Het is dan ook van belang dat de maatschappelijke betrokkenheid bij het dorp, zijn inwoners en de leefomgeving gehandhaafd blijft, en zelfs versterkt wordt. Het is belangrijk dat ook nieuwe bewoners worden betrokken, zich onderdeel voelen en makkelijk hun weg weten te vinden. Daarnaast is het gewenst dat oudere bewoners zo lang mogelijk zelfstandig in het dorp kunnen blijven wonen, dat zij in het oog blijven en zij op een makkelijke, toegankelijke manier geholpen worden.

Voortzetting van reeds bestaande initiatieven

Een bekend gegeven in de huidige maatschappij is dat minder mensen zich verbinden aan een vereniging en/of vrijwilligerswerk. Steeds vaker wil men wel vrijwilligerswerk uitvoeren maar zich niet verbinden aan, en verplichten tot een vast aantal uren en/of dagen.

Door verenigingen en projecten met elkaar te verbinden kunnen er op een andere manier dan alleen via digitale middelen hulpvragen worden uitgezet. Denk hierbij aan de uitvoering van evenementen of spontane acties.

Creëren van een vrijwilligerspool

Vele handen maken licht werk en los ingezette uren volbrengen gezamenlijk een project. Daarnaast heeft iedereen zijn eigen kwaliteiten, vaardigheden en interesses. Door dit te combineren kan je vaker gebruikmaken van de inzet van mensen. Daarnaast kan een fysieke plek stimuleren vrijwillige klussen in de eigen omgeving op te pakken op het moment dat dit voor de vrijwilliger uitkomt. Specifiek gerichte hulpvragen kunnen dan ook specifiek ingevuld worden.

Nieuwe initiatieven ondersteunen

Bij het opzetten van nieuwe initiatieven is het belangrijk zichtbaar te zijn. Ouderen lezen wellicht de krant, jongeren zijn meer aanwezig op diverse social media. Er zit een gat in informatievoorziening wat de slagingskans van nieuwe initiatieven ondermijnt.

Duurzaamheid

Bij duurzaamheid denkt men doorgaans direct aan het klimaat. Naast dat wij ons ook bewust moeten zijn van keuzes die invloed hebben op het klimaat en de natuur, staat duurzaamheid ook voor onderwerpen als onderlinge contacten, gezondheid en samenwerking. Als samenleving hebben wij verantwoordelijkheid voor elkaar en voor onze omgeving. In de huidige tijd is dit niet meer vanzelfsprekend, maar kunnen wij dat wel op een andere manier stimuleren. Zo zou er gekeken kunnen worden naar de mogelijkheid van een repair shop. Spullen die kapot zijn, maar die wel gerepareerd kunnen worden, worden zo minder snel weggegooid. Niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor mensen met een klein budget en voor ouderen die niet makkelijk buiten het dorp komen.

Daarnaast zou je kunnen denken aan een hubfunctie voor spullen die geleend kunnen worden (Peerby). Zoals bijvoorbeeld een cirkelzaag voor die ene klus of de heggenschaar voor de heg van de buurman. De locatie kan een uitvalsbasis zijn voor het verzorgen van de openbare ruimte, het uitlenen van afvalgreepers om tijdens het wandelen afval te ruimen maar ook advies en onderhoud voor een nieuwe manier van tuin- en groenonderhoud.

Signalerende functie

Buren praten eerder met elkaar dan met een officiële instantie. Hierdoor heeft de omgeving vaak eerder zicht op problemen en/of hulpvraag. Door een laagdrempelige locatie, een coördinerende functie, korte lijnen met andere instanties en een 'ons-kent-ons'-mentaliteit kan er eerder aan de bel getrokken worden en hulp worden geboden waar nodig.

Wie en wat kan er in een Dorpshub?

Dorpsraad

Met een opkomst van 57% hebben de bewoners van Heerjansdam duidelijk hun stem laten horen en hebben zij gekozen voor de voortzetting van de dorpsraad. De dorpsraad adviseert en informeert over allerlei zaken aangaande het dorp en haar bewoners. Het 'aanwezig' zijn in het dorp zorgt voor een groter bereik en een betere signalerende functie. Hiermee heeft de Dorpsraad een vaste plek in het dorp.

Gemeente

Advies en hulp op aanvraag, extra informatievoorziening, plek voor de wijkwethouder, uitvalsbasis voor groenbeheer, enzovoort.

Politie

Een ruimte om aanwezig te zijn. Geen officiële handelingen maar laagdrempelig aanspreekpunt. Uitvalsbasis om te voet of per fiets het dorp rond te gaan. De belangrijkste factor is op regelmatige basis zichtbaar aanwezig zijn in het dorp.

Verenigingen

Verenigingen en stichtingen hebben hun eigen ruimte of huren hun onderkomen voor de uitvoering van hun hobby en/of taken, maar hoe zijn zij aanwezig in het dorp? Hoe zorg je dat meer mensen zich aansluiten?

Repair & recycleshop

Niet alleen duurzaam maar ook voor lage inkomens een uitkomst. Het repaircafe Zwijndrecht bestaat al 10 jaar.

Natuur/milieu & tuin/groenbeheer

Advies, praktische hulp en het organiseren van acties als bijvoorbeeld afval rapen, ideeën voor ander groenbeheer ten behoeve van biodiversiteit en bewustwording van de gevolgen van klimaatverandering. Heerjansdam wordt aangeprezen als groene oase, daar hoort een stuk verantwoordelijkheid bij. Tevens kan gedacht worden aan praktische invulling als bijvoorbeeld een jaarlijkse snoeidag waarbij gemeentelijk groenbeheer de takken in het dorp ophaalt en versnipperd.

En verder:

- aanspreekpunt voor marktzaken
- Afval/oud papier: coördinatie en verzamelpunt voor vrijwilligers
- wijkpreventie/veiligheid
- Uitleen gereedschap (Peerby): bijvoorbeeld afvalknijpers maar ook groter materiaal als cirkelzaag en dergelijke
- Opslag van materialen die dorpsbreed ingezet worden bijvoorbeeld hondenpoepzakjes, verkeerskegels enz.
- Coördinatie van landelijke dagen als NLDoet of de Landelijke Opschoondag
- verzamelpunt en uitvalsbasis voor evenementen in de dorpskern (of bij calamiteiten)

Wie coördineert de dorpshub?

Een fysieke plek als verbindende factor heeft een verbindende uitvoerder nodig. Een spil tussen allerlei betrokkenen. Het voorstel is de dorpsraad aan te duiden als initiator, verbinder en coördinator van 'de dorpshub' als fysieke plek voor sociale cohesie en betrokkenheid bij dorp en gemeente.

Aan de slag!

De Dorpsraad wil graag aan de slag met dit lange termijn project, maar wat vindt Heerjansdam ervan? Ziet u zichzelf als inwoner onderdeel worden van dit project? Heeft u een aanvullend idee? Ziet u zich als lid van een vereniging, als vrijwilliger of inwoner gebruik maken van de Dorpshub en zou u regelmatig zomaar binnenstappen voor een praatje? Hoe meer draagvlak, des te voortvarend wij aan de slag kunnen. Laat ons weten wat u ervan vindt!

Het idee van de dorpshub is een concept op basis van een combinatie van initiatieven als bijvoorbeeld:

zwijndrechtvoorelkaar.nl

debuufambacht.nl/

stichtingpresent.nl

www.peerby.com/en-nl

buurenzo.nl/

dokterbiemans.nl/single-post/ecologisch-beheer (stadsgeneeskunde)

Zwerfinator.nl

rotterdam.nl/wijkconcierges